

"Proletarec" je
delavski list za
misleče čitatelje.

PROLETAREC

OFFICIAL ORGAN JUGOSLAV FEDERATION, S. P.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE

GLASILLO
PROSVETNE
MATICE J.S.Z.

ST. — NO. 1348.

Published weekly at
CHICAGO ILL., 13. JULIJA (JULY 13,) 1933.

Published weekly at
2000 W. 20th St.

LETO — VOL. XXVIII.

STARI BANČNI SISTEM OSTANE KAKOR JE BIL

REFORME, KAKRŠNE LJUDSTVU

NE BODO PRAV NIČ POMAGALE

Vpliv velebankirjev dominira.—Odgovornost za špekulacijske orgije. — Stare hibe obnavljajo

BANČNI škandali v Detroitu, ogromni finančni polomi, ki so vropali milijone delavcev in farmarjev, goljufije velebankirjev, ki so zvezno vlado pripravili ob stotine milijonov dolarjev na davku, in špekulacijske orgije, ki so jih gojili denarni knezi na čelu ameriškega bankovnega sistema—to so eni izmed mnogih argumentov, čemu bi moral Ameriško ljudstvo v svojo korist vzeti denarne zavode iz rok privatnikov in jih socializirati. Ampak namesto tega je vlada posodila tem privatnikom par milijard za ohranitev bank ter drugih podjetij privatnikom za privatne špekulacije in profite, ljudstvo pa je odslovila z navideznimi reformami, ki naj bi vlagatelje uverile, da bodo njihovi prihranki v bodočem garantirani.

Koliko značijo take garancije, so pokazale prejšnje izkušnje. Vlada Zed. držav je svenčano in častno, garantirala, da bo plačala vse svoje obveznosti v zlatu. In kakor je lahko preklicala eno garancijo, tako lahko odpove brez kakih ceremonij vsako drugi. Take obljube služijo vladajočim slojem le za negovanje "zaupanja" med ljudstvom. Zato tudi venomer povdarijajo, da vse, kar potrebujemo, je več "zaupanja", pa se vrnejo "boljši časi".

Predsednik Roosevelt, ki je imel že v inauguracijskem govoru o bankirji zelo nelaskavo mnenje, ni storil ničesar, da bi ovrgel njihov ogromni vpliv. Vzliči senatemu zaslijanju so velebankirji z Wall Streeta in drugih finančnih centrov še vedno krmarij vsega gospodarstva v delželi. Ukažejo mesto, kako naj si urede ekonomijo, governerji se morajo posvetovati z njimi, zvezni diplomati in člani Rooseveltevega kabina jih morajo vpraševati za nasvete—na kratko, ameriško nevidno vlado tvorijo isti interesi kakor so jo do letosnjega marca.

J. P. Morgan, Otto Kahn, Thomas W. Lamont, George Whitney, Charles E. Mitchell in več drugih, ki kontrolirajo veleski bančni sistem, so bossi nad večino senatorjev, kongresnikov, governerjev in nad tisočimi drugimi zveznimi, državnimi in občinskim uradnikom. Preiskave v prošlih par mesecih so dokazale, da so velebankirji imeli v svojih seznamih favorizirancev ne samo najvplivnejše demokrate in republike, nego tudi par bivših predsednikov Zed. držav in pol ducata ljudi, ki so zdaj najvažnejši funkcionarji v Rooseveltovem administraciji. Omenjeni bankirji so jim "prodali" delnice po znatno nižji ceni nego je bila tedaj na trgu, nekaterim pa so delnice popolnoma podarili. Samo Morganova banka jim je na ta način dala v teku dobrega leta nad sedem milijonov dolarjev. Slično so podkupovali demokratične pravike v Chicagu, posebno še Samuel Insull, in slično po vseh Zed. državah.

Velebankir Otto Kahn je

TEKSTILNA INDUSTRIJA SE PRVA PODVRGLA KONTROLI

Prihodnji pondeljek, dne 17. julija, se v tekstilni industriji prične "new deal". S tem namreč stopi v veljavlo v tej industriji prvi kodeks ali pravilnik, katerega je potrdil predsednik Roosevelt. Pravilnik ima tudi to važnost, da vsebuje glavne točke predsedniškega programa za rekonstrukcijo industrijskega življenja države. Iz Rooseveltovih dodatkov je razvidno, da poleg veliko važnosti elastiki teh kodeksov, namreč, da jih bo administracija zakona lahko poljubno spreminala.

Za tekstilne delavce, kakor tudi za podjetnike in deželne splošnem, ta pravilnik pomeni velike spremembe. Delavnik je znižan v vsej industriji na 40 ur tedensko in omejen na dva dnevna šihto. Do sedaj je znašal povprečno nad 53 ur in na jugu celo več. Tam je bil v veljavni daljši delovnik kot na vzhodu. Mnogi podjetniki so gonili delavce po deset, enajst in celo dvanaest ur na dan. Ta reforma je za delavce torej konkretna. Od dveh šihtov so za tri tedne izvzete le tovarne ki producira blago za pnevmatike.

Druga reforma tega kodeksa je minimalna plača. Kot v ostalem je za Ameriko tudi ta podstavka revolucionarna. Sodisča, kot tudi vsi sloji razen radikalcev, so v preteklosti v principu odklanjala vladno dočkanje minimalne plače. Vrhovni sodišče je pred nekako desetimi leti proglašilo neučinkovit prvi zakon o minimalni plači za delavce. Radi tega odloka, vsaj delno, ni do zadnjega časa nobena legislatura ukrepala o tem vprašanju, od zadnje jeseni pa je že več držav dobito to zakonodajo za delavce. Vsa ta zakonodaja sicer na principu, da dolg delovnik škodeje zdravju in dolžnost vlade pa je, da protektira zdravje mater. S tem se sponsorji upajo izogniti srednjiveškemu legalizmu ameri-

PO NEVIHTI

Vihar, ki je zgodaj 2. julija napravil silno škodo v okolici zapadno od Chicaga, je zajel tudi zapadni del Chicaga. Med silnimi valovi je padala debela toča v vihar je rušil tudi piknik čikaške socialistične stranke. Vrši se v soboto dne 2. septembra na istem prostoru. Veljavne bodo stare ali prve vstopnice.

Nova orientacija strokovne internationale

Mednarodna zveza strokovnih unij, ki je imela med svojim glavnim stanom v Amsterdamu in poslednja leta v Berlinu, je po fašistični kontrarevolucijski premestila glavni urad v Pariz. Njen naslov je, 9 Avenue d'Orsay, Paris VIIeme, France.

Vsled Hitlerjeve osvojitve nemških strokovnih unij je tudi delavska strokovna internacionala zavzela veliko bolj militantno stališče, ker so skušnje dokazale, da se je treba proti fašistični sili in arroganti boriti z enako jakimi metodami.

"Boljši časi"

Meseca junija je v Chicagu in v čikaškem okraju dobival podporo eden na vsekih pet oseb—torej ena petina prebivalstva.

ZAKLJUČKI STRANKINE EKSEKUTIVE

Stranka bo vrgla vse svoje sile za organiziranje delavcev v uniji. Stališče o novi stranki

Ekssekutiva, ki je zborovala v Readingu, Pa., prve dni julija, je sprejela več važnih zaključkov glede strankinih smernic in dela. Najvažnejši je sklep, da bo stranka dala uniam vse svoje sile za organiziranje delavcev v strokovne organizacije.

Powers Hapgood, industrijski tajnik stranke, Leo Krzycki, ki načeljuje kampanji oblačilnih unij, Emil Rieve in Joe Messida so poročali, da je v kampanji za organiziranje delavcev v uniji aktivnih stotin treniranih socialističnih agitatorjev in organizatorjev. Krzycki je pohvalil posebno

agilnost mlajših sodrugov, ki v raznih krajev neumorno delujejo z vsem strankinim aparatom za organiziranje delavcev.

V zadnjih tednih je bilo organiziranih na vzhodu 26,000 čevljarskih delavcev, največ v Massachusettsu, 12,000 v usnjarski industriji, 15,000 izdelovalskih srajc, tisoče ruderjev, plateninarjev in tekstilnih delavcev.

V Readingu, kjer je v teku stavka svilnih delavcev, so se vsi člani ekssekutive pridružili stavkarjem na piketni liniji in jih z govornika odgovarja sodelovali v gibanju, je jedro resolucije, ki obenem zagotavlja vso kooperacijo Kontinentalnemu kongresu.

Z ozirom na gibanje za organiziranje nove delavske stranke je ekssekutiva sprejela resolucijo, v kateri zagovarja svoje stališče napram Kontinentalnemu kongresu delavcev in farmerjev in pravi, da čas se ni zrel za formiranje take stranke. Če bo bodočnost pokazala, da je masna delavska stranka mogoča, bo tudi socialistična stranka pripravljena sodelovati v gibanju, je jedro resolucije, ki obenem zagotavlja vso kooperacijo Kontinentalnemu kongresu.

Stranka bo sodelovala tudi s protivnim kongresom, ki se vrši v New Yorku meseca septembra in je v poseben odsek imenovala sodruga Laidlerja, Gerberja in Levinsona, da sodelujejo v pripravljalnem odoru.

Na apel Tom Mooneyja je ekssekutiva imenovala sodruga Maurerja in Hoopesa, ki bosta vodila agitacijo za njegovo osvobodenje. Mooney pravi v apelu, da lastniki gledalič bojkotirajo film "The Strange Case of Tom Mooney" in uradno stranko, naj deluje proti tem bojkotu. Ekssekutiva se zahvaljuje za strankino aktivnost v njegovem interesu.

Ekssekutiva je v posebnih izjavi, ki bo pričetena v Proletaru prihodnji teden, objasnila svoje stališče o Rooseveltovem programu za rehabilitacijo kapitalizma, ki ga vsebuje zakon za "narodno okrevanje". To okrevanje bo prišlo najprej in le tedaj, pravi ekssekutiva, če se delavstvo organizira strokovno in politično.

Vsekakor bo delavstvo sledilo z velikim zanimaljem razvoju tekstilne industrije, če pravilnik pomeni kompleten preobrat v mišljenju dominantnih sil Amerike. Med drugim predstavlja officialni pokop "robustnega individualizma".

Prepričajte svoje prijatelje, da bo v njihovo korist, če se naroči na Proletarca in ga čita.

KRIZA IN AGITACIJA ZA NAŠO STRANKO

SOCIALISTIČNA stranka je v prvi polovici tega leta napredovala za 182 novih postojank. Socialistična mladinska liga istotako beleži lepe uspehe. Dobila je 35 novih klubov. Napredek stranke pa bi bil še veliko večji, če ne bi bil njen glavni urad in njene okrožne ter državne organizacije v tolkanih stiskah za gmotna sredstva. Zahteve po socialističnih letakih, brošurah in knjigah so velike, toda dohodki, ki jih ima socialistično gibanje sedaj, ne zadostujejo tekočim potrebam.

Kontinentalni kongres delavcev in farmarjev, ki je bil 6.-7. maja ustanovljen v Washingtonu na iniciativi socialistične stranke, je mnogo pripomogel k večjemu širjenju socialističnih idej in socialističnega programa za ekonomsko rekonstrukcijo.

Tudi v strokovnih unijah so postali socialisti zelo aktivni in večajo v njih svoj vpliv, ne v korist sebi, kot to delajo konzervativni voditelji, ampak v prid vsega delavstva.

Socialistični shodi imajo povsod velik poset. Socialistična stranka napreduje kolikor je v danih okoliščinah mogoče, in da se ji njen pohod pospeši, če je treba najti več sredstev.

Gornje je delni izčrpek iz poročila tajnika socialistične stranke Clarence Seniorja, ki ga je podal ekskutivi na njeni seji v Readingu, Pa. Zborovala je 3.-4. julija.

Socialisti imajo letos za svojo agitacijo velikanske priložnosti. "New deal" se ni izpolnil svojih obljub. Mnogi volilni demokratični politiki v federalnih uradih so že zapleteni v korupcione afere. Administracije raznih mest, npr. v Chicagu in New Yorku, ki jih kontrolira demokratska stranka, so do vratu zagažene v graftu. Predsednik Roosevelt skuša reorganizirati industrijo, zato da bi zaposljeval več ljudi, da se bi dvignile cene produktov in da se preneha z vratolomno konkurenco. Privatnemu kapitalu pomaga z milijardnimi vladnimi posojili na stroške delavstva. Dividende v prvih šestih mesecih tega leta so znašale blizu milijarde dolarjev, ali skoraj toliko, kot v isti dobi leta 1927 in 1928, ko je bila "prosperiteta" že skoro na višku. Medtem pa so bile na drugi strani krušne vrste v prvi polovici tega leta večje kot kdaj prej. Armati brezposelnih štejejo po priznanju vlade nad 12,000,000 delavcev in delavk, medtem ko trdijo neuradni, toda zanesljivejši viri, da je najmanj petnajst milijonov ljudi brez vsakega zasluga, milijone drugih pa zaslubi od \$5 do \$10 na teden. Le mal odstotek delavcev je stalno v sposobljenih. Plačevi, ki so bile v zadnjih par letih znižane od 30 do 60 odstotkov, so v nekaterih obratih zdaj zvišali, toda samo od 5 do 10 odstotkov.

Predsednik Roosevelt misli, da bo s svojimi novimi zakoni meniljito spremenil to stanje in ameriškemu delavstvu pridobil do zadostnega in sigurnega zasluga. Doživel pa bo razočaranje, kot še vsakdo "dobrih ljudi" na visokih mestih, ki misljijo, da je v kontrolo in lepini proglaši mogočo poboljšati kapitalistični sistem. Nekateri celo misljijo, da je program, ki ga uvaja Roosevelt, socialistizem v omiljeni obliki. Niti senco socialistizma ni načrti Rooseveltove administracije. Njen namen je z ekonomskimi reformami utrditi sedanj stvari, in če ne bo drugače, se bo predsednik Roosevelt poslužil v ta namen tudi drastičnih korakov v državni kapitalizmu. Prejšnji predsednik Hoover je zdravil bolni profitarski sistem na en način, in Roosevelt ga zdravi z drugimi proglaši in methodami, toda kakor Hoover, tako posega tudi Roosevelt v državno blagajno, da z vladnimi posojili in krediti reši čim več imovine in profita posedujočim slojem.

Socialisti imajo zdaj priliko, da pojasnijo delavcem, ki so toliko upali do sprememb v vladu v Washingtonu, da so se učinili prav tako kakor še vselej, kadar so poverili moč bodisi demokratom ali republikancem. Dopovedati je treba temu delavstvu, da se s polovičnimi zakoni za kontroliranje industrije in z lepimi pridigami ne bo zobjalo kapitalizma. Treba ga je odpraviti in ga nadomestiti z novo uredbo na podlagi programa, kakršnega ima socialistična stranka in ki si ga je osvojil tudi Kontinentalni kongres delavcev in farmarjev. Če hoče delavstvo, da se osvobodi krize in bede, in da se otrese socialističnih krivic, bo to doseglo edino s svojo silo. Demokratični republikanci ne bo zavrgli kapitalizma.

Belgijski socialisti proti koaliciji

Belgijska socialistična stranka se je na svojem zadnjem kongresu koncem maja izrekla z veliko večino proti vsakemu sodelovanju v koaliciji vladi. Vladno odgovornost bo preuzele le tedaj, ko bo imela polno kontrolo. "Z vlogo sem pripravljen sodelovati le tedaj, kadar bo popolnoma v socialističnih rokah," je reklo Vandervelde, voditelj stranke.

Kongres je tudi z veliko večino zavrgel komunistično ponudbo za "enotno fronto", ker je videl v nji neiskrenost. Počasen je bil tudi predlog za generalno stavko. Kongres je ponovno poudaril svojo vero in stremljenje za demokracijo, kadar bo opustil le tedaj, kadar bo buržoazija pokazala, da ji ni za legalnosti. V tem slučaju se bodo socialisti poslužili vseh sredstev za njen poraz, ker je razvoj v Nemčiji tudi za belgijske socialiste dobra šola.

Leo Krzycki prevzel vodstvo kampanje

Leo Krzycki, tajnik socialistične stranke v Milwaukee, je bil imenovan za načelnika organizatorične kampanje oblačilnih unij, ki se so združili v federaciji. Kampanja vseh unij se bo vrnila pod skupnim vodstvom po vsej delželi. S tem bodo unije prihranile na stroških in tudi rezultat bo boljši, pravijo voditelji. Predsednik oblačilne federacije je Sidney Hillman od Amalgamated Clothing Workers unije.

PROLETAREC

List za interesne delavškega ljudstva.

Izhaja vsak četrtek.

Indija Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba,

Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zvezde
NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00;
za pol leta \$1.75; za četr leta \$1.00.
Inesomstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpoznejše do pondeljka popoldne za priobčitev
v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Thursday by the Jugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor Frank Zalts
Business Manager Charles Fogorec

SUBSCRIPTION RATES:

United States, One Year \$8.00; Six Months \$1.75;
Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

3639 W. 26th ST., CHICAGO, ILL.
Telephone: Rockwell 2864.

546

Subvencije na stroške pošte

Ameriška pošta ima vsako leto veliko deficit. Posebno v letih po vojni, pa do časa, ko so bile v tej krizi poštne pristojbine spet znatno zvišane. Ameriška pošta izkazuje v svojem obratu deficit največ vseled subvencij, ki jih daje ameriškim parobrodnim in zrakoplovnim kompanijam. Njen deficit povzročajo tudi privilegiji raznih korporacij, oziroma prenizke poštne pristojbine, medtem ko so nekatere previsoke.

Kako subvencira ameriška pošta parobrodne družbe, je razvidno iz sledenega: Pacific Argentine-Brazil Line, katere parniki vozijo iz New Orleansa, je imela z ameriško vlado pogodbo, da bo odvajala pošto v omenjene dežele za vsoto \$102,000 na leto. Ampak lani je plulo tja le šest njenih parnikov, ki so poleg drugega tovora vozili tri ameriška pisma in 45 funtov parcelne pošte. To bi na podlagi regularnih poštnih pristojbin stalo \$3, torej je kompanija napravila samo pri tej subvenciji \$101,997 profita.

To ni edina kompanija, ki je zaslužila denar ameriške pošte na tako lahak način. Parniki Munson linije so dobili od pošte \$920,000, na podlagi poštnih posiljev, ki so jih prevozili, pa bi bila kompanija upravičena le do \$33,200. Dobila je torej zastonj \$886,800.

Dalje: Parniki Export-Corp. so prejeli \$820,000. Upravičeni pa bi bili na podlagi pošte, ki so jo faktično prevozili, samo do vsote \$1,770. Subvencija je torej nad \$118,000. V enaki meri so jo bili deležni parniki Dollar linije in Grace linije.

Ameriška vlada nakazuje te ogromne vso-te že mnogo let v nadi, da s tem pomaga ameriškim parobrodnim družbam v konkurenčju z boljše razvitimi ter cenejše upravljanimi evropskimi kompanijami. Ljudstvo pa ima od tega le stroške, kajti vladne subvencije pomagajo v tem slučaju edino lastnikom ameriških parnikov.

Milijonarski "patrioti"

Zvezna vlada ima stotine milijonov dolarjev izdatkov, ki jih mora dobiti v svoje blagajne z davki. Davek najlaguje plačujejoči tisti, ki posedujejo bogastva, in najteže pa delovno ljudstvo. Neposredno plačajo delavci in farmerji tudi tiste davke, ki jih na papirju dajo vlasti multimilijonarji.

V tej krizi je prišlo med bogataši v običaj, da se ogibajo dohodninskemu davku s klavzulo, ki jim dovoljuje brisati njihove čiste dohodke z izgubami pri delnicah. Pa so prodajali, oziroma prepisivali svoje delnice na imena svojih žen in drugih sorodnikov, zato da so v davčna poročila zapisali "izgubbe", nato pa so si delnice spet prepisali nazaj. Bankir Mitchell npr. je imel l. 1929 nad štiri milijone dollarjev dohodkov, a včile temu ni plačal niti centa dohodninskoga davka, ker je svoje delnice "prodal" ženi z izgubo, ki jo je odračunal od davku podvrženih čistih dohodkov. Zvezna vlada pa je bila ob \$800,000 davka. Obravnava je dokazala, da ni Mitchellova žena plačala svojemu možu za delnice niti centa in da je bila transakcija narejena edino v namenu, da ogoljuje zvezno vlado.

Enako je postopal velebankir Morgan in njegovi milijonarski partnerji.

Na nedavni obravnavi je tudi velebankir Otto Kahn priznal, da ni plačal v letih 1930, 1931 in 1932 nikakega dohodninskoga davka! Banka, kateri načeljuje, je poleg Morganove ena največjih v tej deželi in Kahn je prinesla milijone čistih dohodkov. Otto Kahn je velik "podpornik umetnosti" in patron newyorske Metropolitan opere, kakov je bil v Chicagu Samuel Insull glavni podpornik Civic operne družbe. Vsi ti gospodje neprenehoma-naglašajo svoj patriotizem, zato podpirajo propagando p:oti "rdečkarjem", kateri izpodkopavajo "ameriške ustanove". Obravnave v tem letu pa so znova dokazale, da je patriotizem ameriških finančnih mogotcev le krinka, pod katero varajo ljudstvo in vlado, ki jim protektira krivčno pridobljena bogastva.

Cimbolj obljubujejo in zatrjujejo, da kri-
za pojenvava, večja postaja.

Slika s kolektivne farme v Michiganu

"treša". Vse to—kolikor že—so rojaki dobili s posredovanjem Association Charities—mestne miločiške organizacije.

Austrijska demokracija je pomagala narodu—delavcem—do osemnajstka in do starostne pokojnine. Pomagala je rudarjem, železničarjem, tekljarjem in drugim strokam. Pomagala je delavskim družinam—60% po številu—na Danaju do mornih, krasnih in cenjenih stanovanj, starejših in zgradil socialistične dunajske vlade v bivih slumskih distriktil. In to klijub silno slabim ekonomskim razmeram površje Avstrije. Pomagala je otrokom do igrišč in drugih ugodnosti, ki jih proletarski otroci ne uživajo v nobenem drugem mestu na svetu, razen mogoče v Rusiji, kjer vlada posveča veliko pozornost mladini. Skratka: Dunaj je vzor socialistične vlade, kar priznavajo tudi buržoazni ameriški poročevalci. Sploh to znajo najbolj ceniti dunajski delavci, ki so 90-odstotno organizirani v socialistični stranki.

Ampak pri A. D. morajo vse také, ki bi prikazale socializem v pravi luči, biti prikrite. Oni sami si ga ne žele—in smuč naj bi ga prisvojili svojim čitaljem?

Ker A. D. tu omemja italijanske in nemške fašiste, bi mi radi znali, kaj je razlika med omenjenimi in jugoslovanskimi fašisti, na primer takimi kot jih vrgaja A. D. potom avogega tiska.

Nekateri naši delegati desete redne konvencije SNPJ, ki včasih zinejo kakšno ostro proti Pircu, so še doma v metropoli priznali, da so pomagali nekaterim delegatom A. D. In mnogi ne morejo zapomeneti kako to morebiti: udarili po A. D. in pomagati listi njenih pristašev.

Pa ni noben zagotek. To je pri našem žarjanu navadno posebno ob volitvah. "Ta Pir in A. D.—ko bi tegu ne bilo... Volil bom pa vseeno Millerja." To je motto naših "naravnih neodvisnih" rojakov.

Neki sodrug je rekel, da bo "rebeliral", če ne bom protestiral, ker je Pir povabil odbornike SNPJ. Ko je Lojze pisal tisto hvalo, ni mislil name, ker to je priča sam spis. Dolžnost bi pa bila še drugih rojakov in sudrov, da bi protestirali proti blufačem, kadar se protesti potrebni. In kdor se ne boj A. D., prav lahko protestira.

Frank Barbič.

PIŠE MARTIN JUDNICH

(KONEC.)

Tudi jamrati znajo taki ljudje: Kaj bo, kaj bo! Delajo malo, ali nič, ali zaslužje je ničev. Živeti pa je le treba. Človek se nerad vleže, da bi v pomankanju umrl.

Jas pa pravimi Krepak, hudič, da ne bo s svojo cagavostjo še drugih okušil!

Predstavimo si J. Cerk v North Chicago. Pri zadnjih volitvah je bil socialistični kandidat za župana. Boss je pozval predse in mu dejal: "John, ti imas ženo in otroke. Pusti take šale kot je socialistična kandidatura, in ne vtičaj prstov v tako politiko."

John, ki je grožnjo dobro razumel, pa je dejal: "Bom vtrajal pri kandidaturi, čeprav sem brez sredstev. In ako me odslovite, bom moral na relief." Odslovali so ga.

John Cerk ni bil izvoljen. Vedeli smo vsi, in vedel je on, da ne bo zmagal. Toda šlo se je za princip. In ker Cerk ni strahopetec, se ni puštil ugnati v kozji rog. Pokazal je, da socialisti niso cincari. Kar obljubijo, to store, in kar rečejo, drže, Kakšen "vajermilski" vohun nima med socialisti nikakega vpliva.

Prava delavska politika pa nam je potrebna in jo bomo gojili kolikor bo največ v naši moći.

V takojšnji Lake County je v prvi polovici tega leta prejelo podporo 40,000 brezposelnih. Davkopljevalci se ježe, če, da morajo vzdrževati zdrave ljudi, ki bi lahko delali, in da izdajo zanje vsak dan od tisoč do poldruž tisoč dolarjev.

Posestniki, ki plačujejo do \$1.50 do \$40 davka na leto res misijo, da je vsa davčna breme na njih ramah. Letos je davek sicer nekoliko nižji, toda prejšnja leta, ko jim ni bilo treba plačevati podpore brezposelnim, je bil precej višji. Zdaj ga državna in zvezna vlada nalagati konsumem. Kam so šli davki prejšnjih let? Ali se je kdaj brigal?

Brezposelnim očitajo, da so leni, da nočajo delati, zato naj se jim podpora popolnoma ustavi. Iz brezposelnih delavcev naj se izselijo na farme. Če kdo ugovarja, pa argumentira: "Kako so pa prvi nasejenci živel? Vse so si pridejali sami in niso žakali na podpore."

Nad trinajst milijonov delavcev je nezaposlenih. Kje so farme, ki so jim na raznolago? In kdo bo dal za semena, za orodje in opremo? In kaj bi sedanj farmerji počeli, ki že zdaj nimač nima trga za svoje pridelke? Kdo ni slep ali gluhi, vidi in sliši kontroloirjev z vsek koncem v kraju dežele.

Podpora naj se ukine brezposelnim po vseh Zd. državah! Ah, milibōže, to se bi že zgodilo, aki bi bili kapitalisti tako hrabri kot so kričevalci. Za nas delavce in druge pomembne poti organizirani v delavski organizaciji.

Klub št. 45 JSZ, ki deluje v naselju Waukegan in North Chicago, zboruje vsake trete sredo v mesecu zvečer v Slov. nar. domu. V mesecih od novega leta naprej dobimo v klub na vsaki seji po par novih članov. Na sejah našega kluba raspravljamo o vsem, kar je važnega in koristnega za delavstvo. Vsakdo ima pravico poseči v raspravo. Tako si botrimo um in se učimo spoznavati resnico.

za vsakega je nameč treba nabrat 12,500 podpisov, da pride na prve ali primarne volitve. Za to kampanjo potrebujemo najmanj \$500. Kako to vzeto skupaj dobiti v teh časih, ko ima ogromna večina komaj za vedenje potrebe in mnogi še toliko ne, je veliko vprašanje. Zato je potrebno, da vsak zaveden delavec pomaga po svoji moći.

Da zbere ta denar v kampanjski sklad, je socialistična stranka okupila Wayne (Detroit in okolica) skupina prirediti piknik dne 16. julija v Mount parku, Mount Rd., med 17. in 18. Mile cesto. Vsem očetom rejakom in delavcem prizoriščem, da pridejo na ta piknik, ki je naš piknik. Svetlo je se bo hidalno piječe in okusen prigrizek. Gobda bo dobrino.

Na programu se razne stvari. Naših kandidatov naj omenim, da so vsi neuromni boritelji za osvojitev delavstva izpod kapitalistične sužnosti. Sodrug Beagman je star boritelj, poseben se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcionarji neodvisne angleške delavske stranke so na proti odstopu.

Ko je angleška neodvisna delavska stranka odstopila od socialistične internacionale, ne bi bila več stranka, ampak skupina preprajočih se struj, ki so tekmovali drug z drugo in se vzajemno oslabile. Za odstop so glasovali delegati za sličen način, ktorih glasujejo včasih v tej deželi na kaki konvenciji, katero napolnijo komunisti z zastopniki svojih papirnatih organizacij, da potem okupirajo samega sebe. Vsi glavni voditelji in skoraj vse dolgoletni agitatorji in funkcion

P. ZOLA:

RIM

Prelovenil Ethbin Kristan.

(Nadaljevanje.)

Ob tej čudni povesti se je Pierre še bolj začudil. Kdo si je že izmisli bolj nepričakovano dramo, ki bi bolj pograbilo človeka? Ta papež, ki se trdno zaklepa v svoj dom, ki je pač ječa, toda ječa s stoterimi okni v neskončnosti na Rim, na Kampanjo, na oddaljenih gričih; ta papež, ki vsako uro, podnevi in ponoči, ob vsakem letnem času z enim pogledom skozi okno lahko obseže svoje mesto in ga nepruhomoma vidi ležeče pred svojimi nogami—svoje mesto, katero so mu uprili, da pa glasom neprekrajene tožbe zahleva, da mu ga vrnejo; ta papež, ki je od dne do dne, od vsega začetka gledal, kako se izpreminja njegovo mesto, kako se podirajo stare četrti, prodajajo zemljišča, dvigajo pogagoma nove stavbe na vseh straneh in sklenejo naposedel bel pas okrog starih rdečih streh; ta papež, katerega se vpričo tega vsakdanjega primera, vpričo te stavbinske besnosti, ki jo lahko zasleduje, kadar zjutraj vstane, pa vse do časa, ko gre spati, poloti enaka pijanost iz vsega mesta se dvigajoče igralske blaznosti; ta papež, ki se je začel iz globočine svoje stolčno zaklenjene sobeigrati celo z zarotami svojega starega mesta, ki je hotel obogatiti ob kupičkjem gibanju, katero je povzročila italijanska, od njega za roparico smatrana vlada, in ki izgubi nazadnje milijone v silni katastrofi, katero bi bil moral pač žleti, ali je ni slutil! Ne, še nikoli ni podlegel odstavljen kralj bolj čudni sugestiji, še nikdar se ni odstavljen kralj izpostavl v tragičnejšem podjetju, ki ga je zadelo, kakor kazen! In to ni bil kralj, to je bil odposlanec božji, bil je v očeh obubožnega krščanstva sam Bog!

Na mizo je prišel kojzji sir in sadje, Narisse je obral grozd, pa je nenadoma dvignil oči in vzkliknil:

"Popolnoma prav imate, dragi moj; zdaj vidim tudi jaz to belo senco tam gori za okni v sobah Svetega očeta."

Pierrove oči se niso odvrnile od tega okna. "Da, da, za kratek čas je bil izginil," je počasno dejal, "ali zopet se je prikazal in stoji še tam, bel in nepremičen."

"Moj Bog, kaj pa naj dela družega?" je mladi mož nadaljeval s svojim sanjarskim obrazom, in človek ni vedel, ali se roga ali ne. "Tak je pač kakor ves svet, pa gleda skozi okno, če se hoče malo razvedriti. Tembolj, ker je pogled res krasen in se ga človek nikoli ne naveliča."

Prav to dejstvo je Pierra bolj in bolj prevzemalo in razburjalo. Ker so vedno govorili o Vatikanu kakor o ječi, si je bil predstavljajal z visokimi zidovi obdan palajoči; nihče mu ni povedal in navidezno ni nihče vedel, da nadvisuje palača Rim in da gleda papež skozi svoja okna svet. Neizmernost tega razgleda je Pierre dobro poznal, ker ga je bil užival v višini Janikula, potem iz Rafaelovih ložij in s krova bazilike. Kar je Lev XIII.

Elektrika na uslugo vsem

KAJ SE JE GODILO pred dobrimi dvajsetimi leti? Je zelo interesantno da si pokličemo v spomin. Amundsonova ekspedicija se je bližala odkritju južnega tečaja. Začelo se je delom v Panamskem prekopu. Avtomobilisti so uporabljali posebne očale in se devali s platenimi plašči proti prahu. Letanja po zraku so se lotili le najpogumnejši. Električno razsvetljavo so imeli le v najpremožnejših družinah v mestih in predmestjih.

Po severnem Illinoisu izven Chicago, je bilo morda kakih štirih mest, ki so imela električno razsvetljivo, ali rabiti so jo mogli le ob ugodnem vremenu. Običajno so se svetilke pričigale že ob 5. uri popoldne, ob enajstih zvečer pa je bilo prebivalstvo opozorjeno s sireno, in luči so ugasnile. V viharnem vremenu se elektrike ni mogli rabiti.

To je bilo leta 1911. V avgustu tega leta se je organizirala Public Service Company of Northern Illinois, in začelo se je že z intezivnim delom in propagando za splošno uporabo elektrike. Plin in elektrika so se začeli uporabljati v vedno večji meri, in kolikor več se jih je rabilo, tako so padale cene razsvetljavi.

Danes je na ozemlju izven Chicago 322 mest in vasi, poleg njih okrog 8,000 kmetriki rabijo elektriko in plin dan in noč. Vse to se je razvilo s pomočjo Public Service Company of Northern Illinois in to za ceno ki je nižja kot pa se je mora plačati za marsikateri predmet v družinskom proračunu.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Že dva desetletja služi severnemu Illinoisu—prekrbja z elektriko in plinom nad 6,000 kvadratnih milij, včasih pokrovno na kateri stoji mesto Chicago.

gledal to minuto, stoječ bel in nepremičen za šipami, to je Pierre opazoval sočasno z njim.

Najbolj pa si je Pierre domisljal, da pozabi bela senca tam gori, Lev XIII., nazadnje vse ostalo mesto in da upira sanjavi pogled le v Italijo. Zdaj mu je sneta krona in le njegove crne ciprese štrle v modro nebo. Nedvonom postavila v mislih zopet palajoče cesarjev in pred očmi mu vstajajo visoke, povsem rdeče, s škriatom odete sence, njegovi predniki, cesarji in pontifiksi. Le oni bi mu mogli reči, kako voda narode neomejen gospodar sveta. Potem odplovajo njegovi pogledi preko do Kvirinala in se poglabljajo po cele ure v sliko nasproti ležečega kraljestva. Kakšen čuden slučaj, da se gleda to dvoje plač, Kvirinal in Vatikan, da se dvigata drug poleg drugega nad srednjeveški in renesančni Rim, čigar od žgočega solnce ožgane in pozlačene strehe se stiskajo ob Tibri in se spajajo v eno! Ce se postavita k oknu papež in kralj, se lahko natančno vidita z enostavnim kukalom. Nič nista kakor dvoje neznatnih, v brezmejnem prostoru izgubljenih točk; in kakšen prepad leži med njima, koliko stoletij zgodovine, koliko generacij, ki so trpeje in se bojevale, koliko mrtve veličine in kakšno seme za skrivnostno bodočnost! Gledata se in še vedno vodita večni boj za ljudstvo, ki pred njunimi očmi prihaja in odhaja. Kdo končno doseže neomejeno oblast, pontifiks, pastir duš, ali monarh, gospodar teles?

Pierre se je vprašal, kakšnemu razmotrivanju, kakšnim sanjam se more Lev XIII. vdatati za temi šipami, izza katerih se mu je zdelo, da še vedno vidi njega belo, ponosnemu duhu podobno postavo. Gotovo se veseli, da je tako silno izpodletelo italijanski vlad, če gleda pred sabo novi Rim stare, opustošene okraje, od zloveščega vetra bičane nove četrti. Ukradli so njegovo mesto—in konec je ta katastrofa z neštetimi grdimi in nepotrebnimi zgradbami. Zdaj niti ne vedo, kako bi jih dogovorili. Strašne zadrege, v katere je zašla uzoratorična vlada, politična in finančna kriza, rastoča narodna bolez, ki žuga te vlad, da jo danes ali jutri porazi, mu mora razveseljevati dušo. Pa vendar—kaj ne bije tudi v njegovih prsih srce patriota, ali ni tudi on ljubeč sin te Italije, ne pretaka li njen genij in njena prastara častihlehnost krvi tudi po njegovih žilah? Ne, ne, zoper Italijo ne stori ničesar; nasprotno—vse hoče storiti, da postane zopet kraljica sveta! Gotovo se mu dviga sredi radostnega upanja bolestven občutek v duši, če vidi, kako pogiba, kako ji žuga bankrot, kako jo kaže ta razjedeni, nedovršeni Rim kakor izpričevalo njene onemoglosti. Ali če je prav treba danes ali jutri pomesti to savojsko dinastijo—ni li on tukaj, da jo nadomesti in da dobi zopet v posest svoje mesto, ki je že 25 let plen razdiralcev in zidarjev, katero gleda že petnajst let le skozi okno? Tedaj bo zopet gospodar, zavida svet, stoluje v predstirinarem mestu, kateremu so preroki obljubili večnost in gospodstvo sveta.

(Dalje prihodnjic.)

Kadar sili in vas človek, ki menja svoja prečjanja po vetrju, zato ker je brez načel, izrazite mu na dosten način svoje zanjevanje.

Naša agitacija

Z agitacijo za Proletarca se je zadnje čase obrnilo izdatno na boljše. Sodruži in agitatorji po naselbinah se zavedajo, da je Proletarca našemu delavatu potreben; da ga je treba ohraniti za vsako ceno in v doglednem času povečati nazaj na osem strani, kajti v sedanjem obsegu nikar ne zadostuje potrebam našega pokreta.

Eina najbolj agilnih agitatorjev za Proletarca je s. Francis Žakovski iz No. Chicago, Ill. Zadnje čase je poslal 24 naročnin, med temi precej novih. Kot običajno, je tudi zdaj poslala polno vsoto brez odbitka provizije. Pravi, da bo z agitacijo nadaljevala, ker hoče, da so naročniki v Waukeganu-No. Chicagu 100% "up to date" z naročninom. Ker se je z delom obrnilo nekoliko na boljše, bo poskusila, da pridobi čimveč novih naročnikov. Sicer je bila ona vedno na mestu, pa naj si bo že pri agitaciji za list, prodaji koledarja, Majskega glasa, ali pri agitaciji za oglase v naši publikaciji; nikoli ni odredila sodelovanja za stvar, v katero veruje. Zeleti bi bilo, da bi dobila več posnemovalke med ženskimi spolom.

Drugi agilen agitator za Proletarca je Jože Jereb iz Akrona, O. Pred kratkim je poslal 9 naročnin in nabral \$4.05 v tiskovni sklad liste in EDISONOVE TVRDKE .....

Anton Zornik, stari agitator za socialističem, je zadnje čase na potovanju za Proletarca po zapadni Penni. Poslal je 38 naročnin in prodal precej knjig iz naše knjigarnice. Z agitacijo bo nadaljeval po vseh naselbinah zapadne Penne. Poleg agitacije za list pomaga tudi pri reorganizaciji unije premogarjev.

Zelo agilen agitator je tudi John Zorik, Detroit, Mich., brat Toneta, ki sta si v prepričanju sorodna kot lvojka. Poslal je 16 naročnin. Pravi, ker je opažati, da se z delom obraže na boljše, ima tudi upanje na večje uspehe pri agitaciji za list. Od tam se je zglasil tudi Rudi Potocknik, ponovil svojo in zraven poslal še eno dveletno naročnino. Kaj pa ostali naši agitatorji tam: Benedict, Cesen, Korkšić in drugi?

DEŽELA JIH NE RABI!

Pohabljeni vojni veterani, ki so bili pogradi iz veteranskega doma v Johnson Cityju, Tenn. Pri nabiranju vojakov med vojno so fantom in možem klicali, da jih "dežela rabi" in jim obljubovali raj, ko se vrnejo z bojišča. Tega raja sicer niso doživeli, vendar pa je voda potrošila skoraj milijardo na leto za vojne namene in vdrževanje veteranskih domov, kjer so pohabljeni dobili oskrbo. To dobrodoščnost voda pa so mnogi izrabljali ter poleg svojega zasluka vleči tudi vladno podporo. Po tem sistem je na pritiski ameriške plutokracije Roosevelt udaril z veliko palico ter reduciril letno dabantijo veteranom nad 400 milijonov. Pri tem so prizadeti tudi tisoči, ki so nesposobni za delo v sledi pohabljenega v vojni in fizično demoralizacijo tekmo dolga pojavljovanja in praznega življenja.

V Clevelandu največ deluje za Proletarca naš dolgoletni zastopnik Tone Jankovich. Poslal je 29 naročnin. Jože Lever iz Newburgha pa dve in pol, zraven je tudi nabral \$3.35 v tiskovni sklad Proletarca. Iz Clevelandu bi bilo pričakovati več agilnosti pri agitaciji za list. Sodruži tam bodo morali postati bolj agresivni pri tem delu, kajti od dveh agitatorjev se pa ne more pričakovati, da bosta opravila vse delo nanjajoči se na razširjenje našega glasila. Od par sto članov, ki jih steje JSZ tam, je nači pričakovati mnogo več pozitivnega dela. Tu ne sme biti nobenega zanašanja, da bo kdo drugi opravil delo, katero pripada sodruži kar se naročnikov na Proletarca tice.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Forest Cityja se je zglasil s. Frank Povhe. Obnovil je svojo nači naročnino, nači v tiskovni sklad, zraven pa pravi, da ne bo držal krizem rok tudi kar se tiče agitacije za nove naročnike.

Iz Trenary, Mich., se je priglasil s. Frank Povhe. Obnovil je svojo nači naročnino, nači v tiskovni sklad, zraven pa pravi, da ne bo držal krizem rok tudi kar se tiče agitacije za nove naročnike.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Joseph Strie, ki je zelo aktiven v dram, društvu "Traunik", ki je član Prosvetne matic. Pravi, da bo počasni, kar največ bo mogoč, da se tudi tam Proletarci razviju.

Iz Forest Cityja se je zglasil s. Frank Povhe. Obnovil je svojo nači naročnino, nači v tiskovni sklad, zraven pa pravi, da ne bo držal krizem rok tudi kar se tiče agitacije za nove naročnike.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili takoj stalno na delu za Froltarca, kjer je on. Al' kaj velja za Cleveland, velja tudi za Milwaukee: več agilnih agitatorjev potrebujejo.

Iz Milwaukeeja je poslal nači agilni zastopnik Jacob Rožič 10 naročnin. Malo je agitatorjev, ki bi bili tak

WORKERS MUST WIN IT THEMSELVES

BY JAMES MAURER

The industrial Control Law recently passed by Congress is a challenge to both employee and employer. The law provides for collective bargaining between employers and their employees. "And that the workers shall have the right to organize and bargain collectively through representatives of their own choosing, and that the workers shall be free from interference, restraint, or coercion of employers of labor or their agents."

In organizing or joining a legitimate labor organization of their own choosing, Congress knew that employees not organized, could not hope to bargain for better wages and shorter working hours, with employers that are organized. "The Industrial Control Law", that Congress hoped would restore prosperity is bound to fail if hours are not shortened and wage levels raised. Congress has at last recognized the simple fact, that increased prices and increased profits are impossible unless wages are first forced upward.

The legitimate labor unions is the only practical mechanism yet devised to improve labor conditions. Millions of unemployed cannot be put back to work unless the hours of labor are reduced. The workers cannot buy the output of factory, farm or mine unless wages are increased. Will employers of labor abide by the provisions of the law and thereby do their part toward restoring prosperity or will they try to dodge and cheat in the same manner they have evaded the income tax law? I know that certain employers are now figuring out how to beat the law. They

"That Reminds Me"

You've probably heard it before. A man went into a restaurant and ordered a bottle of wine. Without opening it he told the waiter to take it away and bring him something to eat. Having eaten his dinner he refused to pay for it on the ground that he had exchanged the wine for it. He then refused to pay for the wine because he did not drink it. The baffled waiter retired scratching his head. Somehow this story comes to mind when we read about the income tax cases of the ultra-rich who escaped paying, on one pretext or another. And the waiter reminds us of Uncle Sam.

Another thing which recent events bring to mind is the saying that "you can't convict a million dollars." —T. M. L.

We are a peaceful nation.—Minnesota Union Advocate

I Am The People, the Mob

By CARL SANDBURG

I am the people—the mob—the crowd—the mass. Do you know that all the great work of the world is done through me? I am the workingman, the inventor, the maker of the world's food and clothes. I am the audience that witnesses history. The Napoleons come from me and the Lincolns. They die. And I send forth more Napoleons and Lincolns. I am the seed ground. I am a prairie that will stand for much plowing. Terrible storms pass over me. I forget. The best of me is sucked out and wasted. I forget. Everything but Death comes to me and makes me work and give up what I have. And I forget. Sometimes I growl, shake myself and spatter a few red drops for history to remember. Then—I forget. When I, the People, learn to remember, when I, the People, use the lessons of yesterday and no longer forget who robbed me last year, who played me for a fool—then there will be no speaker in all the world say the name: "The People," with any fleck of a sneer in his voice or any far-off smile of derision. The mob—the crowd—the mass—will arrive then.

Why Worry About Trifles?

If some people owned all the land in the United States and the rest of us only could use it with their consent, would we be slaves? Yes!

And if some people owned all the machines in the United States and the rest of us only could use them with their consent, would we be slaves? Yes!

And if the men who owned the land, the machines, and the railroads were in business for no other purpose than to make the largest possible profit, would they pay us for our work as little as possible, and charge us for the things they sell as much as possible? Yes!

And if these people got into a quarrel over the division of the loot they took from us slaves, would that be our quarrel? No!

Well then, why should we slaves get excited over what Morgan did to his bunch?

—The American Guardian.

will not recognize real labor unions unless they are forced to.

Company unions, some only paper unions, are being organized and with these make-believe fakes, that cannot possibly represent any one's interests except the employers, they hope to go before the administrator of the National Recovery Act and seek adjustment in wages and working hours.

Right now in Reading there are a half dozen strikes against long hours and wage reductions. The industrial law is full of dangers and possibilities. The workers can avoid the dangers and they can take advantage of the opportunities if they want to.

All workers should know by this time, that, if they do not get busy and look after their own interests, who will do it for them? The owners should also know who runs the Government, and that the only reason big business runs it is because the workers do not want to run it. As men-

Come, fellow workers, wake up, you have been asleep for too long. Quit accepting advice from those who deny you the right to work or who rob you of your just wages when you do work. Shake off your just wages when you do work. Shake off the spirit of fear, stand erect, join hands with your fellow toilers in organized fashion, use your head instead of only your hands and the WORLD is yours.

Socialist Party Picnic in Detroit Sunday, July 16.

The Socialist Party of Detroit and Wayne County is holding a Labor Picnic at Mound Park on Mound Road between Seventeen and Eighteen Mile Roads on Sunday, July 16.

All sympathetic labor and fraternal organizations have been invited.

The program for the afternoon contains many interesting attractions, including dancing, sports, speakers, concert and plenty of entertainment for everybody. Refreshments, including good eats and beer will be plentiful.

All individuals and organizations wishing to cooperate in this picnic are urged to get in touch with the arrangement committee, 225 East Forest Ave., for further information.

Tickets may be purchased by all branch members and at the above address.

BY CLARENCE SENIOR.

Socialism in the South is beginning to catch up with the industrialization of the Southern states. For the first time in the history of the party since the World War, it is growing out of the conditions and needs of the workers and farmers.

The first annual Socialist Summer School for the South, held in Monteagle, Tenn., recently, indicated that never again would it be necessary for the national organization to send northern organizers down to set up election machinery.

There is now being created a movement which will mean agitation, education and organization all year around.

Fifteen students from seven southern states attended the school, which was held at the Highlander Folk School.

They were not intellectuals, recently interested in the movement, but workers from mines, textile mills, railroads and farms. They came with a personal knowledge of the problems Southern workers face.

For five or six sessions every day they hammered away at the application of accepted Socialist fundamentals to the organization problems peculiar to the South.

Attack Race Problem.
There was no lack of courage. The most difficult of the special problems, that of racial misunderstanding, was faced frankly. There was none of the attitude of "white superiority" which makes class-conscious workers, white or black, despair of some professed radicals. On the other hand there was none of the racialistic appeal which some mistake for radicalism; no cry for a new kind of segregation called "self-determination."

In line with recent actions of the national executive committee of the party and the actions of the state conventions of North Carolina and

Failure Sees It's Finish

According to The Nation, an able economist whose co-operation has been sought by the United States senate, advised the article's author: "If the world economic conference at London fails, the whole capitalist structure will go to smash."

The fact of the matter is, the whole capitalist structure has already pretty well gone to smash. The "economic conference" can do nothing else but fail; whether it moves over to wine-floated Paris, or up among the beautiful Tyrol peaks, or anywhere else for a nice vacation that the folks

back home pay for its delegates.

There is a dusty saying that "nothing succeeds like success." Yet, truer than that, as we have said before, nothing fails like failure.

Capitalism has been a failure from the start. Injustice is failure. Filching what you have not returned service for is failure. That kind of failure has been getting away with everything; to which extent, queerly enough, failure has been a "success". It "succeeded" in strangling itself in its own tangles.

The human race, to date, has failed to see to it that its every member be supplied with every possible decently desired living requirement. Instead, with its laws and all its forces, mankind encouraged its filchers to filch all they could grab off by hook or crook—leaving most of themselves, on that account, minus the decency of all the comfortable living requirements they each should have.

Uncontrolled individual selfishness has been the cause of this failure. Each wishing to grab all he could grab, re-

gardless of how much too much for personal use, most of us could get consistently complain when a few here and there got away with practically the whole cake. The pot could not reasonably call the kettle black. No amount of "conferencing" will be able to lift the peoples of the industrial world out of the debt-hole they have sunk themselves into. On the way home from an unpleasant vacation, the present World Conference will have to admit itself but another failure.

Inherent failure cannot be made permanently "successful". We have got to come out of grab-it-all wishing before we can begin to develop as a culturally just humanity. And, the best of it is, the more we fail in openly and honestly deciding so to do, the more certain resulting failure conditions will force us to unwillingly adopt the racially self-preserved course of replacing the individual grab-it-all "system" with the everything-for-everyone plan so long advocated by the Socialists.

—T. M. L.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

The Executive Committee of the Jugoslav Socialist Federation met last Friday night and among other things took up the resolution of our Detroit comrades relative to the functioning of our Federation and the opportunities of organization, offered by the new Industrial Recovery Act. A report that subscriptions for our paper Proletare improved during June was heartening but the sustaining fund set up recently must have a good response if we are to wipe out our deficit before the end of the year.

The school sessions, the frankness with which problems of great magnitude were faced, and the enthusiasm with which the details of organization work were mapped out, give great hope to those who wish to see the South advance along Socialist lines. The educational committee, on the basis of this one central Southern school run as an experiment, hopes to have several such schools in various cultural sections of the South next summer.

The students went home with the cry on their lips, "Win the South for Socialism in our time." Their work is going to be watched by the movement as a whole. They are pioneers on America's new industrial frontier.

unions. Don't make the error of staying out of your trade union because of incompetent leadership. Join and get others to do the same and help secure the kind of leaders who will raise the standard of the workers, who will work honestly and conscientiously for the workers.

Labor leaders or should we say Union leaders have been good and bad. Some of them are criminals and use the union only for personal gain and advantages. But in most cases the leaders are exactly what the rank and file make them. If the rank and file is active and alert; is conscious of its place in life then the leaders shall be constantly on the look out to satisfy the rank and file. If the rank and file is unconcerned about everything that goes on in a union then it is their fault if the heads mislead them. That has been particularly true in the past. All the workers wanted was big pay checks. Outside of that they were not interested. They paid no attention to what the leaders did or what went on at the union meetings. Once reaction sets into office it is hard to remove but it can be removed. You need only to arouse the sleepyheads.

Somehow I cannot be reconciled to this privilege of the "New Deal" to permit Labor to organize. I'm not a pessimist but when your very enemy permits you to organize in order to combat it, that's not logical, unless the enemy is so far gone that it needs only to admit its failure. And unless the workers organize their own labor unions the corporations will out do them.

Painful

"Boohoo! Boohoo!" wailed little Johnny.

"Why, what's the matter, dear?" his mother asked comfortingly.

"Boohoo—er—picture fell on papa's toes."

"Well, dear, that's too bad, but you mustn't cry about it, you know," said the mother.

"I didn't," wailed Johnny. "I laughed. Boohoo! Boohoo!" Boys' Life.

Your Country Needs You!

Your country needs you—alive and not dead!

Your healthy beating heart—not your weak and shattered nerves!

Your full strength—not your crippled body!

Your active spirit—not your shell-shocked mind!

Your living self—not your rotting corpse!

Young men and women, your country needs you to bend your energies and the ecstasy of your quickened souls to the uplifting of humanity and the establishment of civilization which will be a credit and not a disgrace to humanity! Arthur Ponsonby, M. P.

